

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/68/2015
Identifikačné číslo spisu:	1110010956
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1110010956.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 27. októbra 2015 v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného T. K., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 4. októbra 2012, sp. zn. 2 To 131/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného T. K. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 3. septembra 2012, sp. zn. 6 T 104/2010 bol obvinený T. K. uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 9. septembra 2009 v čase okolo 00:10 hod. v obci S. na X. ulici pred domom č. XX oboma rukami sotil do poškodeného J.T., nar. XX. J. XXXX, v dôsledku čoho poškodený spadol na zem, obžalovaný sa nad neho sklonil, vytiahol mu peňaženku spoza pása a z tejto zobral hotovosť najmenej 60,- €, po čom peňaženku hodil vedľa poškodeného na zem, následne mu začal prehl'adávať vrecká, pričom poškodený si oboma rukami chránil vrecko, v ktorom mal mobilné telefóny, iný aktívny odpor proti útoku zo strachu pred obžalovaným nevyvinul, obžalovaný mu však odtiahol ruky a z vrecka mu vybral mobilný telefón zn. Sony Ericsson K 800 v hodnote 80,- € a mobilný telefón zn. Sony Ericsson K 770 v hodnote 75,- €, udr'el ho rukou do oblasti krku a strhol mu retiazku z bieleho kovu v hodnote 80,- €, ktorá sa v dôsledku trhu poškodila a z miesta činu odišiel, čím poškodenému spôsobil škodu vo výške 295,- € a tohto skutku sa dopustil napriek tomu, že:

1./ rozsudkom Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 2 T 244/79 zo dňa 4. októbra 1979 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4 T 513/79 zo dňa 7. novembra 1979, právoplatného dňa 7. novembra 1979, bol odsúdený za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1960 Zb. a iné, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorý trest v plnom rozsahu vykonal,

2./ rozsudkom Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 3 T 204/82 zo dňa 21. januára 1983 v spojení

s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 5 To 52/83 zo dňa 22. februára 1983, právoplatného dňa 22. februára 1983, bol odsúdený za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1960 Zb. a iné, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, ktorý trest v plnom rozsahu vykonal,

3./ rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 5 T 140/1987 zo dňa 11. augusta 1987 v spojení s rozsudkom Mestského súdu Bratislava sp. zn. 4 To 437/87 zo dňa 30. septembra 1987, právoplatného dňa 30. septembra 1987, bol odsúdený za trestný čin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1960 Zb., za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov, uznesením Okresného súdu v Trnave sp. zn. 5 Nt 830/90 zo dňa 11. januára 1990 na základe amnestie prezidenta republiky z 1. januára 1990 mu bol odpustený z výšky uloženého trestu 1 rok, vo výkone trestu bol od 16. apríla 1987 do 19. júna 1996, keď uvedeného dňa bol uznesením Okresného súdu v Trnave z výkonu trestu podmiennečne prepustený,

4./ rozsudkom Okresného súdu v Malackách sp. zn. 2 T 44/02 zo dňa 9. septembra 2002 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2 To 250/02 zo dňa 4. decembra 2002, právoplatného dňa 4. decembra 2002, bol odsúdený za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1960 Zb., za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý trest v plnom rozsahu vykonal.

Za to mu bol podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 25 (dvadsaťpäť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol pre výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť škodu poškodenému J.T. vo výške 60,- €.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bol poškodený J.T. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obvinený T. K., ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 4. októbra 2012 podľa § 319 Tr. por. zamietnuté.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote dovolanie obvinený T. K. prostredníctvom obhajcu JUDr. Alexandra Fila.

V odôvodnení uviedol, že dovolanie podáva z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por., ktoré sú podľa jeho názoru naplnené tým, že

Súd odmietol predvolať ním navrhnutého svedka D. F., ktorý ho ako prvý zadržal a práve z tohto dôvodu považuje jeho svedectvo za obzvlášť dôležité pre opis spáchania skutku.

Súd nezabezpečil účasť svedkyne W. na hlavnom pojednávaní a ukončil dokazovanie a vyniesol rozsudok bez jej výpovede napriek tomu, že jej výpoveď mohla potvrdiť obhajobu odsúdeného. Výpoveď tejto svedkyne z prípravného konania ako aj z konania pred vecne nepríslušným súdom v Malackách má však podstatný význam čo sa týka hodnovernosti poškodeného, resp. oznamovateľa, svedka J.T.. Odôvodnenie súdu, že jej vtedajší zdravotný stav bol nevyhovujúci, považuje za neakceptovateľné, nakoľko jej nevyhovujúci zdravotný stav bol len dočasný. Obvinený je toho názoru, že týmto mu bolo porušené právo na obhajobu a predvolanie svedka.

Súd sa nevyrovnal s právnou kvalifikáciou skutku, nakoľko nebolo preukázané fyzické napadnutie poškodeného. Poškodený bol pod vplyvom omamných látok, čo potvrdili aj svedkovia vo svojich

výpovediach, a práve z tohto dôvodu by sa dalo pochybovať o jeho vierohodnosti.

Súd sa nezaoberal možnosťou použitia ustanovenia § 212 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., ale iba poukazoval na minulosť odsúdeného, ktorá mala byť podľa jeho názoru už zahladená v registri trestov, keďže viedol riadny život.

- Počas celého prípravného konania mu nebola zabezpečená kontradiktórnosť ústavne garantovaným spôsobom. V prípravnom konaní, ešte ako obvinený nebol nikdy upovedomený o úkonoch, t. j. výsluchoch svedkov, aby sa ich prípadne mohol zúčastniť. Nevylučuje, že bol poučený o ustanovení § 213 Tr. por., ale toto poučenie považuje za nedostatočné a navyše nezrozumiteľné, nakoľko nemá právnické vzdelanie. Ďalej tvrdí, že mu bolo závažným spôsobom odopreté právo účinne sa brániť, a to tak, že hoci jeho advokát mal možnosť zúčastniť sa výsluchov svedkov, ale on sám o takejto možnosti upovedomený nikdy nebol. Argumentuje tým, že z judikatúry ESLP (Unterpertinger proti Rakúsku) vyplýva bezpodmienečná povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu rešpektovať právo obvineného na obhajobu tým, že mu musí dať možnosť zúčastniť sa na výsluchu svedka tak, aby tento úkon zodpovedal požiadavkám kontradiktórnosti konania. Obvinený musí mať možnosť spochybniť argumenty a vypočúvať svedkov.

- Krajský súd v rámci revízneho princípu nepostupoval v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. Nedôslednosť dodržiavania tohto ustanovenia je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby dovolaniu bolo vyhovené a napadnutý rozsudok bol zrušený.

Prokurátor ani poškodený sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a písm. i/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Dovolací dôvod musí byť riadne odôvodnený a nie je povinnosťou dovolacieho súdu domýšľať za obvineného v čom (v akých skutočnostiach) spočíva jeho porušenie. Vzhľadom na to, že dôvody k tomuto dovolaciemu dôvodu obvinený neuviedol, dovolací súd jeho porušenie neskúmal.

(Porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať a orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritorneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.)

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Tento dovolací dôvod zabezpečuje, aby dôkazy boli vykonané predpísaným spôsobom, to však

neznamená, že vykonanie úkonov v rozpore s predstavami obvineného, avšak v súlade s Trestným poriadkom naplňajú uvedený dovolací dôvod.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Pokiaľ ide o výsluch svedkyne H. W., okresný súd v súlade ustanovením Trestného poriadku rozhodol o zamietnutí návrhu na vykonanie dokazovania (č. l. 466 spisu). V rozsudku vysvetlil dôvody, pre ktoré tak rozhodol. V tomto postupe dovolací súd nevidí naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ ani g/ Tr. por.

Podobne, pokiaľ ide o výsluch svedka D. F., tohto sa obvinený nedožadoval ani na hlavnom pojednávaní (viď č. l. 466 spisu), keď po dopyte predsedu senátu, či strany majú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a rovnako ani v odvolaní sa vypočutia tohto svedka nedožadoval. Z týchto dôvodov nemožno v neuskutočnení výsluchu tohto svedka vidieť naplnenie dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/ alebo g/ Tr. por.

Všeobecné tvrdenie obvineného T. K. o jeho práve byť osobne prítomný pri vykonávaní dôkazov, najmä pri výsluchu svedkov v prípravnom konaní, nie je v súlade s ustanovením § 34 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého má obvinený okrem iného právo žiadať, aby bol vypočúvaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania. Podľa § 213 ods. 1 Tr. por. policajt môže povoliť účasť obvineného na vyšetrovacích úkonoch a umožniť mu klásť vypočúvaným svedkom otázky. Postupuje tak najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom, iba ak by zabezpečovanie jeho prítomnosti alebo jeho prítomnosť mohli ohroziť vykonanie tohto úkonu. Z citovaného teda vyplýva, že ak obvinený má obhajcu, realizácia jeho práva byť prítomný na úkonoch prípravného konania sa v zásade nerealizuje osobnou prítomnosťou obvineného na jednotlivých úkonoch, ale len v uvedených prípadoch - spravidla ak obvinený nemá ustanoveného alebo zvoleného obhajcu. V prerokúvanom prípade obvinený mal obhajcu, na hlavnom pojednávaní mu bolo umožnené konfrontovať sa s poškodeným, klásť mu otázky a rovnako tak bol prítomný a mohol klásť otázky i vypočúvaným svedkom. Jeho právo byť prítomný osobne pri vykonávaní úkonov v prípravnom konaní i v konaní pred súdom porušené nebolo.

Pokiaľ ide o správnosť právnej kvalifikácie zisteného skutku, ktorého správnosť a úplnosť však dovolací súd nemôže skúmať a meniť, táto zodpovedá v skutku popísaným znakom. Najmä je treba zdôrazniť, že násilie zo strany obvineného bolo voči poškodenému použité predtým než si prisvojil cudziu vec a bolo použité v úmysle zmocniť sa cudzej veci, teda nie až po tom, čo sa mal obvinený veci poškodeného zmocniť.

Skutok zistený okresným súdom, na ktorom nezmenilo nič ani uznesenie krajského súdu o odvolaní obvineného T. K., zodpovedá právnej kvalifikácii podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. - trestnému činu lúpeže.

Dovolací súd na doplnenie uvádza, že zistenia týkajúce sa ovplyvnenia poškodeného omamnými látkami či alkoholom, použitia násilia a ďalšie namietané obvineným, sú skutkovými zisteniami, ktoré podľa citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd nemôže skúmať ani meniť.

Z týchto dôvodov najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) dovolanie obvineného T. K. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.